

Contra expertise verschillen analyse objectief verdeelmodel WWB Inkomensdeel

Van start tot finish

Door: Erik Brouwer
Koert van Buiren
Paula Juijn

Met dank aan: Peter Nieuwenhuizen

Onderzoek in opdracht van Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Amsterdam, 6 April 2004

Inhoudsopgave

Management samenvatting	2
1 Achtergrond en aanleiding van het onderzoek	4
2 Probleemstelling van het onderzoek en leeswijzer	6
3 Selectie van te analyseren gemeenten	7
3.1 Aanpak APE	7
3.2 Opmerkingen PwC	8
4 Kwaliteit van de vragenlijst	10
4.1 Aanpak APE	10
4.2 Opmerkingen PwC	10
5 Volledigheid en eenduidigheid scorekaart & hardheid uitkomsten	17
5.1 Methodiek	17
5.1.1 Aanpak APE	17
5.1.2 Opmerkingen PwC	18
5.2 Hardheid uitkomsten	21
5.2.1 Uitkomsten verschillenanalyse APE	21
5.2.2 Opmerkingen PwC	22
6 Conclusies	24
Bijlage A Bundeling en rangschikking variabelen	28
Bijlage B Opmerkingen vragenlijst APE	31

Management samenvatting

Gemeenten in Nederland krijgen van de Rijksoverheid een budget toegewezen ten behoeve van de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand (WWB). Het inkomensdeel van dit budget voor de grotere gemeenten wordt vastgesteld door middel van het objectief verdeelmodel. Het gebruik van het objectief verdeelmodel heeft als implicatie dat een herverdeling van budgetten tussen gemeenten plaatsvindt. De omvang van deze herverdeeeffecten heeft geleid tot vragen en kritiek ten aanzien van de *omvang* van de herverdeeeffecten (zowel positief als negatief) en het ontbreken van verklaringen hiervoor.

In dit kader heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de maker van het objectief verdeelmodel – onderzoeksbureau APE – verzocht een onderzoek te verrichten onder andere naar de verschillen in herverdeeeffecten tussen gemeenten, en in het bijzonder de *verklaring* van deze verschillen. Voorts heeft het Ministerie PricewaterhouseCoopers (PwC) verzocht een contra-expertise hierop uit te voeren, met als centrale vraag: *Worden de conclusies van het onderzoek gedragen door het beschikbare materiaal en de daarop gepleegde analyse?* Zoals de centrale vraag impliceert, behelst de contra-expertise voornamelijk een plausibiliteitstoets op de gehanteerde onderzoeksmethode, de verrichte analyses en de uitkomsten.

Op basis van onze analyse van de data die APE heeft verzameld, de gehanteerde onderzoeksmethodiek, het rapport van APE en gesprekken met de onderzoekers, beantwoorden wij de centrale onderzoeksvraag als volgt:

De gehanteerde methodiek is geschikt voor de analyse van de verzamelde en gebruikte data. Tevens is gebleken dat de gebruikte data kwalitatief goed is. De conclusies van het onderzoek van APE – met inbegrip van de kanttekeningen die APE hierbij maakt – worden gedragen door het beschikbare materiaal en de daarop gepleegde analyse.

Deze algemene conclusie kunnen wij trekken op basis van onze bevindingen ten aanzien van de volgende aspecten van het onderzoek van APE: de selectie van de te analyseren gemeenten, de kwaliteit van de vragenlijst, de volledigheid en eenduidigheid van de scorekaart en de hardheid van de uitkomsten. Onze bevindingen ten aanzien van deze aspecten zijn hieronder samengevat.

De twee groepen gemeenten (voordeel- en nadeelgemeenten) kennen spreidingen van herverdeeeffecten die dezelfde orde van grootte hebben. Dit komt de analyse ten goede omdat beide groepen gekenmerkt worden door voldoende en nagenoeg gelijke variatie. De non-respons, dat wil zeggen de gemeenten die de enquête niet hebben ingevuld, heeft het

aantal waarnemingen waarop de analyse uitgevoerd kon worden aanzienlijk verlaagd. Het effect hiervan op de hardheid van de uitkomsten is echter beperkt, omdat de spreiding van deze groep vrijwel geheel valt binnen de spreiding van de voordeelgemeenten. Hierdoor is door non-respons weinig variatie verloren gegaan.

De kwaliteit van de vragenlijst is over het algemeen goed, maar zou meer tot zijn recht zijn gekomen bij grotere steekproeven vanwege het sterk kwantitatieve karakter van de vragen. Aanvullende – meer kwalitatieve – vragen ten aanzien van gebruikte beleidsinstrumenten en gestelde en bereikte doelen waren wenselijk geweest, maar niet noodzakelijk. Een beperkt aantal vragen kon vanwege minder heldere definities of uitleg kans geven op interpretatieverschillen of non-respons, echter, voor zover dit probleem zich heeft voorgedaan is het in aanzienlijke mate opgelost door gesprekken die met iedere individuele gemeente zijn gevoerd.

Aan de hand van de indicatoren ten behoeve van de scorekaart is geanalyseerd in hoeverre de verschillen in herverdeeeffecten konden worden verklaard door verschillen in de beleids- en uitvoeringspraktijk. In het algemeen geven deze indicatoren een voldoende compleet beeld van de beleids- en uitvoeringspraktijk. De wijze waarop APE vervolgens deze indicatoren heeft gebruikt in haar analyse sluit tevens goed aan bij het onderliggende materiaal en maakt de effecten inzichtelijk. Zoals APE in haar rapport opmerkt, is het van belang de hieruit verkregen resultaten in het juiste perspectief te plaatsen. Zo geven de resultaten van het onderzoek geen uitsluitsel over de mogelijke invloed van andere beleidsfactoren die niet in het onderzoek zijn meegenomen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het gemeentelijk economisch beleid en het huisvestingsbeleid.

De conclusie van APE dat de onderlinge verschillen tussen gemeenten in hun beleids- en uitvoeringspraktijk *zeer waarschijnlijk mede bepalend* zijn voor de *richting* en de *omvang* van de herverdeeeffecten van het objectief verdeelmodel, wordt door ons onderschreven.

1 Achtergrond en aanleiding van het onderzoek

Op 1 januari 2004 is voor alle Nederlandse gemeenten de Wet Werk en Bijstand (WWB) in werking getreden. Het belangrijkste doel van deze wet is het stimuleren van gemeenten om een meer effectief activerings- en reïntegratiebeleid te voeren. Om te komen tot een doeltreffende uitvoering van de wet, is gekozen voor volledige budgettering voor de bijstandsuitkeringen (inkomensdeel) en het reïntegratiebeleid (werkdeel). Voor de bepaling van het inkomensdeel van het gemeentelijke WWB-budget wordt voor de gemeenten met meer dan 40.000 inwoners gebruik gemaakt van het objectief verdeelmodel. Bij de behandeling van de WWB in de Tweede kamer eind augustus 2003, is een aantal belangrijke kritiekpunten van het objectieve verdeelmodel vastgesteld. Deze punten hebben met name betrekking op de omvang van de herverdeeleeffecten en het ontbreken van een afdoende verklaring van de grote positieve en negatieve herverdeeleeffecten.

Naar aanleiding van de kritiek op de uitkomsten van het model heeft de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid toegezegd om vóór het zomerreces van 2004 met de Tweede Kamer te discussiëren over mogelijke verbeteringen van het model en over de verklaarbaarheid van de uitkomsten van het model. Om tot goede informatie ten behoeve van dit kamerdebat te komen, heeft het Ministerie van SZW het onderzoeksbureau APE opdracht gegeven voor een vervolgonderzoek. Het onderzoek richt zich op de verbetering van het objectieve verdeelmodel en de verklaring van de herverdeeleeffecten. De voorgestelde onderzoeksaanpak van bureau APE betreft o.a. het uitvoeren van een verschillenanalyse met als onderdeel een enquête over beleid en uitvoering onder zeventien gemeenten en een verklaring van de herverdeeleeffecten van het nieuwe verdeelmodel. Bij het onderzoek is een adviescommissie gevormd bestaande uit medewerkers van enkele gemeenten, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de Raad voor de Financiële verhoudingen en het Ministerie van SZW.

Het Ministerie van SZW heeft PricewaterhouseCoopers (PwC) gevraagd een contra-expertise te verrichten op het onderzoek naar de verklaring en verbetering van het objectief verdeelmodel van de WWB. Deze contra-expertise heeft betrekking op het verklaringsdeel van het onderzoek van APE. De contra-expertise behelst voornamelijk een plausibiliteittoets op de gehanteerde methode en de gemaakte analyse en uitkomsten.

De contra-expertise heeft betrekking op de volgende twee deelvragen uit het onderzoek van het onderzoeksbureau APE:

- Onderzoek het verband tussen grote afwijkingen van enerzijds bijstandsuitgaven en bijstandsbudgetten en anderzijds factoren als beleidsinspanning, uitvoeringspraktijk en specifieke lokale omstandigheden;

- Verklaar de spreiding van de herverdeeeffecten van het nieuwe verdeelmodel voor de gemeenten met meer dan 40.000 inwoners aan de hand van factoren als beleidsinspanning, uitvoeringspraktijk en specifieke lokale omstandigheden, met speciale aandacht voor de gemeenten met de grootste verschillen tussen bijstandsuitgaven en –budget.

2 Probleemstelling van het onderzoek en leeswijzer

De probleemstelling van het onderzoek heeft betrekking op de plausibiliteit van de gehanteerde methode en de gemaakte analyse in het onderzoek ‘Objectief verdeelmodel WWB; Plausibiliteit van de verdelende werking’ dat is uitgevoerd door bureau APE. Het onderzoek is gericht op het verklaringsdeel van het APE onderzoek en betreft de volgende deelonderzoeken van het onderzoek van APE:

- Selectie van 24 voor- en nadeelgemeenten
- Verschillenanalyse
- Verklaring herverdeeleeffecten Nieuwe Verdeelmodel

Als centrale vraag is door het Ministerie van SZW de volgende onderzoeksvraag geformuleerd:

Worden de conclusies van het onderzoek gedragen door het beschikbare materiaal en de daarop gepleegde analyse?

De centrale vraag wordt in het hoofdstuk ‘conclusies’ beantwoord.

Om de conclusies van het APE onderzoek te kunnen toetsen, hebben wij één voor één de stappen en aannames van het APE onderzoek kritisch op geldigheid getoetst.

Onze contra-expertise behelst een plausibiliteitstoets, uit te voeren op de gehanteerde methode en de uitgevoerde analyse.

De opbouw van dit rapport is conform de verschillende onderdelen die deel uitmaken van de contra-expertise, te weten: de selectie van de te analyseren gemeenten (hoofdstuk 3), de kwaliteit van de vragenlijst (hoofdstuk 4) en de volledigheid en eenduidigheid van de scorekaart (hoofdstuk 5). Het antwoord op de centrale vraag en de deelconclusies komen in het hoofdstuk ‘Conclusies en hardheid van de uitkomsten’ aan de orde (hoofdstuk 6).

3 Selectie van te analyseren gemeenten

3.1 Aanpak APE

Selectie van de te analyseren gemeenten heeft plaatsgevonden op grond van uitkomsten objectief verdeelmodel, Data Envelopment Analysis en de klankbordgroep. Als ‘Nadeelgemeenten’ zijn geselecteerd die gemeenten die een (negatief) herverdeeleffect van groter dan 10% hebben, dan wel een groot absoluut (in €) herverdeeleffect hebben. Vervolgens is een *Data Envelopment Analysis* (DEA) toegepast om de ‘voordeelgemeenten’ te selecteren¹. Dit zijn gemeenten met dezelfde karakteristieken (peers) als de nadeelgemeenten, maar dan met een positief herverdeeleffect. Na de selectie door APE van zowel voordeel- als nadeelgemeenten, is deze verder aangepast op basis van een aantal aspecten. Zo is er gekeken naar de grootte en naar de spreiding van de gemeenten. De klankbordgroep heeft tot slot nog een aantal wijzigingen gedaan: een aantal gemeenten is verwijderd, een aantal toegevoegd. Van de 24 geselecteerde gemeenten hebben er 17 daadwerkelijk de vragenlijst ingevuld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de participerende nadeel- en voordeelgemeenten en de niet-participerende gemeenten.

Nadeelgemeenten	Voordeelgemeenten	Gemeenten die niet mee doen
Ede	Amsterdam	Emmen
Rotterdam	Den Haag	Hengelo
Arnhem	Almere	Tilburg
Amersfoort	Haarlemmermeer	Amstelveen
Dordrecht	ISD Bollenstreek	Den Bosch*)
Veenendaal	DSZW Noordwest	Zoetermeer
	Fryslan	Purmerend
Heerlen		
Alkmaar		
Oss		
Almelo		
Gouda		

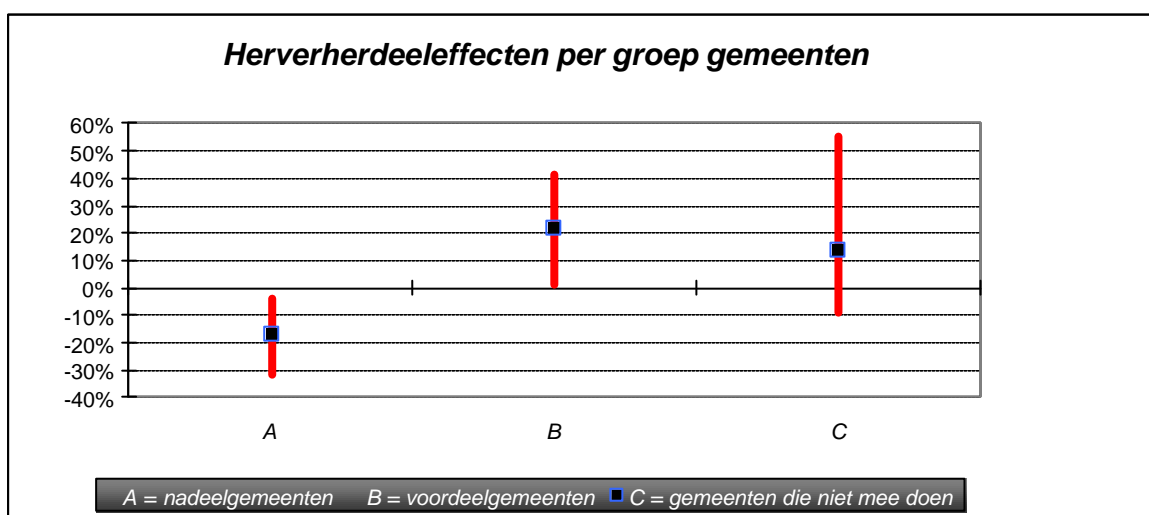
*) Den Bosch is de enige nadeelgemeenten die niet heeft mee gedaan.

¹ De grootste gemeenten zijn geselecteerd aan de hand van absolute waarden in plaats van op basis van percentages aangezien een laag (relatief) percentage kan betekenen dat de betreffende gemeente een groot herverdeeleffect heeft in absolute zin.

3.2 Opmerkingen PwC

Onderstaande figuur toont de spreiding van herverdeeleffecten voor de betreffende groepen gemeenten: nadeelgemeenten, voordeelgemeenten en gemeenten die aangegeven hebben niet mee te willen doen². Voor de nadeelgemeenten is af te lezen dat de herverdeeleffecten een waarde aannemen tussen -4% en -32% bij een gemiddelde van -17%³. De bandbreedte bij voordeelgemeenten ligt tussen 1% en 41%. Indien alle gemeenten uit de selectie mee zouden doen zou de spreiding van herverdeeleffecten van de groep voordeelgemeenten nagenoeg gelijk zijn geweest. Daarnaast merken we op dat het laagste herverdeeleffect van de uitgebreide controlegroep -9% is. Dit is een gemeente die volgens het verdeelmodel eigenlijk tot de groep nadeelgemeenten zou behoren maar volgens de DEA analyse tot de voordeelgemeenten behoort.

Uit de figuur valt per groep de kleinste, grootste en gemiddelde van herverdeeleffecten af te lezen. Zo is het kleinste herverdeeleffect voor groep A -4%, het grootste effect -32% en het gemiddelde -17%.

Hieruit kunnen wij de volgende conclusies trekken:

- De spreiding van de voordeel- en nadeelgemeenten zijn van dezelfde orde van grootte (echter gespiegeld). Dit is gunstig voor de te verrichten analyse aangezien beide groepen worden gekenmerkt door voldoende - en min of meer gelijke - variatie;

² Wij hebben bij de groep van gemeenten die niet mee hebben gedaan alleen de gemeenten geselecteerd die een positief herverdeeleffect hebben.

³ Bij een 100% objectief (2001) verdeelmodel.

- Afgezien van het feit dat de non-respons het aantal waarnemingen verlaagt, is het effect hiervan naar verwachting beperkt: de spreiding van de groep gemeenten die niet meedoen valt vrijwel geheel binnen de spreiding van de groep voordeelgemeenten. Hierdoor gaat weinig variatie verloren door non-respons;
- Kanttekening is dat de kleine steekproef en de non-respons de kwantitatieve analyse bemoeilijkt. Een kwantitatieve analyse van de verschillen (verschillenanalyse) is met name lastig vanwege de kleine controlegroep van zes voordeelgemeenten. Het beperkte aantal gemeenten maakt een kwantitatieve verschillenanalyse lastig uit te voeren, aangezien voor statistische toetsen een groot aantal waarnemingen wenselijk is.

4 Kwaliteit van de vragenlijst

4.1 Aanpak APE

De vragenlijst vormt de basis voor de verschillenanalyse. Het doel van deze vragenlijst is om zoveel mogelijk informatie te krijgen over de verschillende indicatoren op de scorekaart. De kwaliteit en daarmee de bruikbaarheid van de scorekaart is in grote mate afhankelijk van de vragenlijst.

De vragenlijst is ‘uitgezet’ aan de hand van een webenquête, waarbij de respondenten (de gemeenten) op internet de vragen konden invullen. Vervolgens zijn na het invullen van de enquête gesprekken gevoerd met de gemeenten met als doel het verminderen van de non-respons (op specifieke vragen) en het verbeteren van de kwaliteit van de antwoorden. Met alle gemeenten heeft een dergelijk gesprek plaatsgevonden.

De enquête is opgebouwd uit 10 verschillende categorieën. Veel van de vragen uit de webenquête verwijzen naar vragen uit andere enquêtes, bijvoorbeeld de vragenlijst betreffende de Abw-benchmark. Het voordeel hiervan is dat naast het feit dat er binnen een kort tijdsbestek een vragenlijst kan worden opgesteld, gemeenten de vragenlijst makkelijker kunnen invullen indien zij de vragen al bij een andere enquête al hebben ingevuld.

4.2 Opmerkingen PwC

Algemeen

De enquête legt de nadruk op het verkrijgen van *kwantitatieve* gegevens. Zo wordt bijvoorbeeld voor de categorie personeel gevraagd naar het aantal personeelsleden (totaal, per functie categorie, per salarisschaal), het personeelsverloop, leeftijd van het personeelsbestand, uurtarieven etc. Kwantificering is wenselijk, omdat met kwantitatieve gegevens verschillen veelal duidelijker zichtbaar en makkelijker te toetsen zijn (hardere conclusies).

Specifiek

Onze opmerkingen ten aanzien van de vragenlijst hebben betrekking op de volgende aspecten:

- a) Periode waarop de vragen betrekking hebben
- b) Ontbrekende vragen

- c) Onduidelijke vragen
- d) Hoe is de vragenlijst ingevuld?
- e) Bevindingen van gesprekken op locatie

Periode waarop de vragen betrekking hebben

Aanpak APE

De vragenlijst richt zich op het jaar 2002. Bij de meeste vragen wordt daarnaast gevraagd of de situatie in 2003 vergelijkbaar is met de situatie in 2002. Indien dit niet het geval is en de keuze 'nee' aangekruist wordt, wordt de betreffende sociale dienst gevraagd aan te geven wat er veranderd is ten opzichte van 2002.

Opmerkingen PwC

- Doordat het aantal vragen groot is en de vragen vaak niet eenvoudig te beantwoorden zijn, zou de verleiding kunnen ontstaan om aan te geven dat in 2003 weinig veranderd is. In de praktijk bleek dit geen probleem, aangezien respondenten over het algemeen ook de vragen over 2003 goed hebben ingevuld;
- De vragenlijst is niet gericht op het beleid en de uitvoering van de Abw in voorgaande jaren. De grootte van de herverdeeffecten per gemeente echter, kan hierdoor mede worden bepaald. Zo kan een reorganisatie van de gemeente in bijvoorbeeld 2001 een grote invloed hebben op de grootte van het betreffende herverdeeffect in 2002. Interessant is dus de vraag of er in de voorgaande jaren reorganisaties geweest zijn en wat de effecten van een eventuele reorganisatie zijn.

Ontbrekende vragen

Opmerkingen PwC

- De vragenlijst heeft als doel verschillen tussen beleid en uitvoer van de Abw van gemeenten in kaart te brengen. Zoals eerder al is vermeld is kwantificering wenselijk, omdat met kwantitatieve gegevens verschillen veelal duidelijker zichtbaar (hardere conclusies) en makkelijker te toetsen zijn;

- De vragenlijst is behoorlijk compleet in het achterhalen van kwantitatieve gegevens. De verschillen echter zijn niet altijd of volledig met kwantitatieve vragen te achterhalen. Het zou derhalve wenselijk zijn om – als aanvulling op de kwantitatieve gegevens – kwalitatieve informatie met name ten aanzien van aspecten van beleid te achterhalen. Zo kan bijvoorbeeld gevraagd worden naar ingezette instrumenten, een eventueel poortwachterbeleid, de hoedanigheid van aanpak (individueel of categorisch) etc;
- Vragen inzake het beleid ten aanzien van, fraude, armoedebestrijding, instroombeperking, uitstroombevordering etc. verdienen een plaats in de enquête. Ten aanzien van fraudebestrijding bijvoorbeeld, richten de vragen zich bijvoorbeeld op aantallen onderzoeken en constatering van fraude. Deze vragen geven niet zozeer inzicht in het gevoerde beleid, waardoor het niet goed mogelijk is om de verschillen in herverdeel-effecten te verklaren op basis van verschillen in het gevoerde fraudebeleid. Om dezelfde reden zou het wenselijk zijn vragen te stellen gericht op de inzet van bepaalde instrumenten, de vorm van het activerings traject, de inzet van scholing, kinderopvang en gesubsidieerde arbeid. Hierbij merken wij op dat deze aanvullende vragen wenselijk zijn, maar niet noodzakelijk. Ook zijn de antwoorden op deze vragen moeilijk te achterhalen.

Onduidelijke vragen?

Opmerkingen PwC

- De kwaliteit van de vragenlijst kan over het algemeen goed genoemd worden, zo blijkt ook uit de kwaliteit van de data die verzameld zijn. Er zijn echter verbeteringen mogelijk aangezien een deel van de vragen onduidelijk is door óf een ontbrekende definitie van gebruikte termen óf door een minder strakke formulering van vragen/ antwoorden. Hierdoor ontstaat risico op verschillende interpretaties. In onderstaande box zijn voorbeelden van onduidelijke vragen gegeven. In bijlage B is een totaaloverzicht gegeven.

Box Voorbeelden onduidelijke vragen

Voorbeelden van termen waar een definitie ontbreekt zijn ‘bruto/netto uurtarief’, ‘directe/indirecte kosten’ en ‘productbegroting’. Het is de vraag of dergelijke termen algemeen bekend en op slechts één manier te interpreteren zijn. Bij de vraag bijvoorbeeld naar de gemiddelde tijd die besteed is aan de producten ‘Aanvraag Abw levensonderhoud’ en ‘Heronderzoek rechtmatigheid’ wordt niet vermeld welke werkzaamheden (zoals administratie) meegerekend dienen te worden. Bij de vraag naar achterstanden bij het verwerken van belastingsignalen (vraag 8.6) rijst de vraag wat het moment is dat achterstanden weggewerkt zijn. Is dat het moment dat het signaal toegewezen is aan één van de werknemers of het moment dat dit daadwerkelijk verwerkt is. Waarschijnlijk wordt het laatste bedoeld, maar doordat er naar het aantal weken achterstand wordt gevraagd, kan de vraag verkeerd geïnterpreteerd worden.

Hoe is de vragenlijst ingevuld?

Opmerkingen PwC

- Een andere manier om de kwaliteit van de vragenlijst te bepalen is door te kijken naar het aantal malen dat iedere vraag ingevuld is (‘n’). Door dit aantal te vergelijken met het aantal gemeenten dat de enquête ingevuld heeft, kan een inschatting gegeven worden van de kwaliteit van de vraag. Indien een vraag een kleine n heeft, geeft dit aan dat de vraag als lastig ervaren wordt of als niet relevant en is dus minder geschikt voor de verschillenanalyse. In de box op de volgende pagina zijn voorbeelden van vragen met wisselende kwaliteit weergegeven.
- Onze conclusie is dat een aantal vragen uit de vragenlijst moeilijk in te vullen is door de geselecteerde gemeenten. Oorzaak hiervan kan zijn dat de gevraagde informatie niet eenvoudig te verkrijgen is uit de administratie van de betreffende sociale dienst dan wel dat er sprake is van onduidelijke vragen;
- Een volledig overzicht van de vragen die op basis van deze test minder geschikt bleken is gegeven in bijlage B;
- APE heeft in de verschillenanalyse hoofdzakelijk de vragen gebruikt die wel duidelijk en goed zijn ingevuld. De minder goed geformuleerde vragen hebben derhalve in directe zin derhalve weinig tot geen invloed op de uitkomst van de analyse die APE heeft uitgevoerd. Was de respons op deze vragen echter hoger geweest, dan was meer informatie beschikbaar geweest voor de analyse;

Box Voorbeelden van vragen met wisselende kwaliteit (lage *n*)

Onze verwachting is dat vragen in de categorie ‘personeel’ (vragen 1.2, 1.5-1.9) als lastig ervaren kunnen worden. Naast het feit dat een berekening op basis van fte’s lastig uitvoerbaar is, is het niet altijd eenduidig op welk moment in de tijd het aantal personeel gegeven moet worden. Is het gemiddeld over het jaar, of is het begin of eind van het jaar. Dit laatste echter heeft geen invloed op de uitkomsten van de analyse die APE heeft uitgevoerd. Twee gemeenten hebben de vraag niet ingevuld. De sociale diensten hebben blijkbaar met deze vragen gemeenten niet veel moeite gehad, waardoor de kwaliteit als goed beoordeeld kan worden.

Met de vraag naar het bruto en netto uurtarief per functiecategorie hadden meer gemeenten moeite. Voor de nadeelgemeenten geldt dat 7 van de 11 gemeenten deze vraag ingevuld hebben, van de voordeelgemeenten hebben slechts 2 van de 5 gemeenten de vraag naar bruto uurtarief ingevuld. De kwaliteit van deze vraag was blijkbaar onvoldoende.

De vraag (vraag 2.5) hoeveel minuten van de gemiddelde (geschatte) tijd besteed wordt aan ‘Aanvraag Abw’ en ‘Heronderzoek rechtmatigheid’, wordt door 4 van de 11 nadeelgemeenten beantwoord.

De vraag naar het aantal eerste klantcontacten dat niet tot aanvraag geleid heeft blijkt door 5 van de 16 gemeenten ingevuld te zijn. Wellicht ligt dit aan het feit dat deze informatie niet makkelijk uit de administratie te halen is.

Gemeenten blijken ook moeite te hebben met het beantwoorden van de vragen naar het totaal aantal beëindigde activeringstrajecten en naar het aantal beëindigde activeringstrajecten dat een gesubsidieerde baan opgeleverd heeft. Minder dan de helft van gemeenten heeft de vraag naar opschorting van een Abw-uitkering vanwege niet voldoen aan verplichtingen ingevuld. Reden hiervoor is waarschijnlijk een administratief probleem of een interpretatie probleem; de vraag valt namelijk onder de categorie ‘oneigenlijk gebruik’ terwijl dit niet altijd het geval hoeft te zijn.

Bevindingen van gesprekken op locatie

Met alle 17 gemeenten zijn eerste ronde gesprekken gevoerd. Deze gesprekken zijn met name gericht geweest op het invullen van de vragenlijst, in het bijzonder:

- het bespreken en waar nodig corrigeren van (opvallende) antwoorden door de desbetreffende gemeente;
- het bespreken van de niet ingevulde vragen en het waar mogelijk alsnog invullen hiervan;
- het in kaart brengen van specifieke lokale omstandigheden. Tevens zijn onduidelikheden, opmerkingen en kanttekeningen bij de vragenlijst besproken.

Opmerkingen PwC

- De kwaliteit van de antwoorden is door eerste ronde gesprekken verbeterd. De non-respons is verlaagd en door bijstelling is de kwaliteit van de antwoorden verbeterd;
- Wij concluderen dan ook dat de eerste ronde gesprekken van belang zijn geweest voor de analyse aangezien de kwaliteit van de input data verbeterd is;
- De eerste ronde gesprekken hebben geen aanwijzingen opgeleverd voor specifieke lokale omstandigheden die in het objectieve verdeelmodel onvoldoende tot uitdrukking komen.
- Na afronding project vindt een tweede ronde van gesprekken plaats. Hierbij zal de focus veelal liggen op de *uitkomsten* van de verschillen analyse.

Samenvatting opmerkingen PwC bij de vragenlijst

- De vragenlijst is behoorlijk compleet en sterk kwantitatief. De vragenlijst zou echter meer tot z'n recht komen bij grotere steekproeven;
- De kwaliteit van de vragen is over het algemeen goed;
- Kenmerken van vragen van minder goede kwaliteit zijn: ontbreken van heldere definities, toelichtingen of uitleg. Kans op interpretatieverschillen tussen gemeenten is dus mogelijk;

- Aanvullende vragen over gebruik beleidsinstrumenten en gestelde en bereikte doelen zijn niet noodzakelijk, maar wel wenselijk.

5 Volledigheid en eenduidigheid scorekaart & hardheid uitkomsten

5.1 Methodiek

5.1.1 Aanpak APE

APE heeft zes indicatoren ontwikkeld die elk een verschillende dimensie van de beleids- en uitvoeringspraktijk meten. De indicatoren bundelen vragen uit de enquête beleid en uitvoering die betrekking hebben op dezelfde dimensie. De gebundelde vragen zijn geselecteerd op basis van de kwaliteit van de vragen, de respons op de vragen, en de onderlinge samenhang tussen de vragen (door enkelvoudige correlaties).

De gehanteerde indicatoren en gebruikte variabelen zijn zo geschaald dat de verwachte samenhang met de herverdeeffecten positief is: bij een lage waarde op de indicator wordt een relatief groot negatief herverdeeffect verwacht en bij een hoge waarde op de indicator wordt een relatief groot positief herverdeeffect verwacht.

Een probleem dat APE tegenkwam was dat een aantal vragen een hoge non item respons heeft en dat de controlegroep klein is (een lage 'n'). APE heeft dit opgelost door gebruik te maken van de vele (backup) vragen per onderwerp met hoge respons. Tevens hebben zij de vragen gebundeld per onderwerp. Het bundelen kan alleen door de variabelen te rangschikken, omdat de variabelen dan dezelfde dimensie hebben.

Er zijn zes indicatoren ontwikkeld die elk een dimensie van de beleids- en uitvoeringspraktijk meten. Te weten:

- a. Inrichting van de dienst
- b. Claimbeoordeling/poortwachter
- c. Fraudebeleid
- d. Debiteurenbeleid
- e. Activering
- f. Werksfeer

Om vervolgens de scorekaart te definiëren heeft APE de volgende stappen gezet, aan de hand waarvan de verschillenanalyse is uitgevoerd:

1. Variabelen worden gerangschikt van ‘laag’ naar ‘hoog’. De variabelen zijn zo gerangschikt dat er een logische inhoudelijke samenhang is tussen de vragen en het beleid
2. Dan worden de variabelen per categorie gesommeerd en gedeeld door het aantal vragen per categorie. Dit geeft dan de indicatoren. De waarde van de indicatoren ligt per definitie tussen 1 en 17.
3. Vervolgens worden de variabelen per categorie uitgezet tegen de gerangschikte herverdeel-effecten in 2001 en 2002
4. Tenslotte worden de scores op de verschillende indicatoren van voordeel- en nadeelgemeenten met elkaar vergeleken.

De zes indicatoren zijn opgebouwd uit meerdere vragen. Tenzij anders vermeld geldt dat de variabelen van laag naar hoog (1-17) zijn gerangschikt. Een volledig overzicht van de indicatoren en variabelen en de rangschikking is gegeven in bijlage A.

5.1.2 Opmerkingen PwC

Algemene opmerkingen

- In het algemeen kan gesteld worden dat deze indicatoren een voldoende compleet beeld geven van de beleids- en uitvoeringspraktijk;
- De door APE gehanteerde methodiek sluit goed aan bij het onderliggende materiaal, en maakt effecten inzichtelijk;
- Kanttekeningen hierbij zijn:
  - de verschillen kunnen overbelicht worden. Zonder rangschikking is er geen significante correlatie tussen de vragen in de enquête en de herverdeel-effecten.

- De (onterechte) indruk wordt gewekt dat de rangschikking primair heeft plaatsgevonden op statistische gronden en niet op inhoudelijke gronden. De rangschikking blijkt echter wel plaats te hebben gevonden op inhoudelijke gronden. Over het algemeen is de rangschikking inhoudelijk goed verklaarbaar. Wij hebben echter onze bedenkingen bij een tweetal variabelen. Onze opmerkingen hierover zijn in onderstaande box beschreven

Box   Bedenkingen bij rangschikking van tweetal variabelen

Claimbeoordeling/poortwachter

[↓] het aantal bezwaren tegen beschikkingen Abw levensonderhoud van de dienst gerelateerd aan het aantal aanvragen.

Wij zijn niet overtuigd van de richting van deze variabele. Indien er een streng maar rechtvaardig poortwachter beleid wordt gehanteerd, bestaat de mogelijkheid dat er veel (onterechte) bezwaren tegen beschikkingen plaatsvinden. Indien dit opgaat zou de richting ook andersom kunnen zijn. Wij zijn dan ook van mening dat deze variabele beter niet kan worden gebruikt om deze indicator te creëren.

Inrichting

[↑] het takenpakket van de consultants (score loopt van gespecialiseerd - in rechtmatigheid of activering - naar *all round*).

Wij zijn niet overtuigd dat de score zou loopt van gespecialiseerd naar all round. Wij zijn van mening dat deze variabele niet bijdraagt aan de indicator 'Inrichting' en dat deze variabele beter niet kan worden gebruikt.

- Bij het creëren van de indicatoren zijn een aantal mogelijke valkuilen. Zo kan er sprake zijn van 'Cherry picking', dat wil zeggen het kiezen van variabelen die 'het goed doen'. Wij zijn van mening dat APE niet aan 'cherry picking' heeft gedaan. Ook vinden wij dat APE in het algemeen goed is omgesprongen met de item non-respons. Zij hebben met name de variabelen gebruikt die in het algemeen goed zijn ingevuld (een hoge 'n').

- In theorie ziet de ideale indicator er als volgt uit:
  1. Alle ‘goede’ vragen per categorie met hoge respons gebruiken
  2. Alleen vragen gebruiken die eenduidig zijn (keuze rangschikken van laag naar hoog of andersom, het verhaal wat daarbij hoort moet sterk zijn)
  3. Eventuele non-respons niet meenemen in de analyse

Specifieke opmerkingen per indicator

Wij hebben een tweetal type opmerkingen over deze indicatoren. Ten eerste is er een aantal variabelen gebruikt waarbij de formulering niet optimaal was en/of de respons niet hoog is. Ten tweede hebben wij bij een tweetal vragen onze bedenkingen over de gewenste rangschikking van laag naar hoog of van hoog naar laag.

A. *Inrichting van de dienst*

- Deze bestaat uit vier vragen, waarvan één vraag, namelijk ‘het takenpakket van de consultants’, lastig leesbaar is door de formulering. De antwoordcategorieën zijn namelijk onvoldoende afgebakend.
- APE veronderstelt dat de score van het takenpakket van de consultants loopt van gespecialiseerd - in rechtmatigheid of activering - naar *all round*. Wij zijn niet overtuigd dat er een eenduidige richting is en zijn dan ook van mening dat deze variabele niet bijdraagt aan de indicator *Inrichting* en dat deze variabele niet zou moeten worden gebruikt voor deze indicator.

B. *Claimbeoordeling/poortwachter*

- Deze bestaat uit zes vragen. Bij twee vragen hebben wij opmerkingen, namelijk: ‘het gemiddeld aantal minuten voor de afwikkeling van een aanvraag’ en ‘het aantal items in de ServiceNiveauOvereenkomst met het CWI’. Het is niet geheel duidelijk wat bij de afwikkeling van een aanvraag meegerekend wordt. De definitie van items ontbreekt.
- APE veronderstelt een negatief verband tussen de indicator *Claimbeoordeling/poortwachter* en het aantal bezwaren tegen beschikkingen Abw levensonderhoud van de dienst gerelateerd aan het aantal aanvragen. Wij zijn niet overtuigd van de richting van deze variabele. Indien er een streng maar rechtvaardig poortwachter beleid wordt gehanteerd, bestaat de mogelijkheid dat er veel (onterechte) bezwaren tegen beschikkingen plaatsvinden. De richting zou ook andersom kunnen zijn. Deze variabele is ons inziens minder geschikt voor deze indicator.

C. *Fraudebeleid*

- Deze bestaat uit vier vragen die ons inziens duidelijk geformuleerd en goed ingevuld zijn.

D. *Debiteurenbeleid*

- Deze bestaat uit zeven vragen die ons inziens duidelijk geformuleerd en goed ingevuld zijn.

E. *Activering*

- Deze bestaat uit vijf vragen; bij twee vragen hebben wij opmerkingen, namelijk: ‘de totale kosten van activeringstrajecten’ en ‘het aantal plaatsingen in reguliere arbeid’. Een toelichting op de definitie van de kosten ontbreekt, en de respons van nadeelgemeenten is laag bij het aantal plaatsingen.

F. *Werksfeer*

- Deze bestaat uit twee vragen, die ons inziens duidelijk geformuleerd en goed ingevuld zijn.

5.2 Hardheid uitkomsten

5.2.1 Uitkomsten verschillenanalyse APE

APE presenteert in haar rapport de gemiddelde rangscores van de voor- en nadeelgemeenten op de zes indicatoren voor de beleids- en uitvoeringspraktijk. Op vijf van de zes indicatoren scoren de voordeelgemeenten een stuk hoger dan de nadeelgemeenten. Alleen bij de indicator werksfeer is dit niet het geval. Deze indicator wordt door APE verder buiten de analyse gehouden. Bij de indicator claimbeoordeling is het verschil tussen de voor- en nadeelgemeenten het grootst; bij de indicator debiteurenbeheer is het verschil het kleinst. In onderstaande tabel uit het rapport van APE zijn de scores op de indicatoren van de voor- en nadeelgemeenten, alsmede de verschillen, weergegeven.

Indicatoren	(1) Nadeel gemeenten	(2) Voordeel Gemeenten	Vershil (2)-(1)
Inrichting	7,11	11,13	4,02
Claimbeoordeling	6,00	12,38	6,38
Activering	7,33	10,88	3,55
Fraudebeleid	7,22	11,00	3,78
Debiteurenbeheer	7,00	10,43	3,43
Werksfeer	9,44	8,50	-0,94

Tabel geeft de gemiddelde rangscores op de indicatoren beleid en uitvoering, 17 voor- en nadeelgemeenten, model 2005 (excl. graniët)

Bron APE 2004

APE heeft ook de rangcorrelaties van de indicatoren met de nominale en procentuele herverdeeleeffecten voor het model 2005 berekend. De indicatoren voor beleid en bedrijfsvoering hangen duidelijk samen met de richting en de omvang van de herverdeeleeffecten van het objectief verdeelmodel. De samenhang met de nominale herverdeeleeffecten (budget minus uitgaven in euro's per huishouden) lijkt iets sterker dan de samenhang met de procentuele herverdeeleeffecten (nominaal herverdeeleeffect als percentage van de uitgaven per huishouden).

Ook heeft APE de rangcorrelaties van de indicatoren met de herverdeeleeffecten van het model 2005 bepaald inclusief en exclusief graniëten voorraad. Toevoeging van de graniëten voorraad aan het model 2005 heeft nauwelijks gevolgen voor de samenhang tussen de indicatoren en de herverdeeleeffecten.

Tot slot heeft APE het verband vergeleken tussen de indicatoren voor beleid en bedrijfsvoering en de nominale herverdeeleeffecten van het model 2004 en van het model 2005. Behalve voor de indicator *Inrichting van de dienst* is het verband met de herverdeeleeffecten van het model 2005 sterker dan met de herverdeeleeffecten van het model 2004.

5.2.2 Opmerkingen PwC

Wij zijn het met APE eens dat de indicatoren duidelijk samenhangen met de herverdeeleeffecten van het objectief verdeelmodel. De nadeelgemeenten hebben gemiddeld lagere rangscores dan de voordeelgemeenten. Ook blijken de indicatoren tamelijk sterk te correleren met de herverdeeleeffecten: hoe hoger de score op de beleids- en uitvoeringsindicatoren, des te gunstiger het herverdeeleeffect.

Doordat de gemiddelde scores van de indicatoren voor voor- en nadeelgemeenten scores verschillen (de score loopt van 1 tot 17) kan worden vastgesteld dat de clustering van scores consistent verschillend zijn voor de achterliggende variabelen. De variabelen versterken elkaar dus. De verschillenanalyse laat duidelijk zien dat er verschillen zijn in beleid tussen voor- en nadeelgemeenten maar de vraag blijft hoe groot de verschillen daadwerkelijk zijn.

Doordat het plausibiliteitsonderzoek is uitgevoerd in een beperkt aantal gemeenten kan geen nadere indicatie gegeven worden van de mate waarin beleids- en uitvoeringsinspanningen bepalend zijn voor de herverdeeeffecten van het objectieve verdeelmodel. Wij zijn het dan ook eens met APE dat harde kwantitatieve uitspraken als ‘een intensivering van de claimbeoordeling met x%, leidt tot een verwachte daling van de bijstandsuitgaven met y%’ kunnen op basis van het onderzoek dus **niet** kan worden gedaan. Evenmin geeft het onderzoek uitsluitsel over de mogelijke invloed van andere – niet in het onderzoek betrokken – beleidsfactoren zoals het gemeentelijk economisch beleid of het huisvestingsbeleid.

Met alle beperkingen van het onderzoek achten wij net als APE dat de gevonden verbanden sterk genoeg zijn voor de conclusie dat gemeenten onderling duidelijk verschillen in hun beleids- en uitvoeringsinspanningen en dat deze verschillen zeer waarschijnlijk mede bepalend zijn voor de richting en de omvang van de herverdeeeffecten van het objectief verdeelmodel.

Tevens blijken de bevindingen van APE consistent: zij gelden niet alleen voor het objectief verdeelmodel 2004, maar ook voor het objectief verdeelmodel 2005, zowel met als zonder granieten voorraad.

6 Conclusies

In opdracht van het Ministerie van SZW heeft PwC een contra-expertise verricht op het onderzoek naar de verklaring en verbetering van het objectief verdeelmodel van de WWB uitgevoerd door APE. APE heeft onderzocht of er een plausibele samenhang bestaat tussen het herverdeeleffect in een gemeente (het verschil tussen het objectieve budget en het uitgavenniveau) en de gemeentelijke beleids- en uitvoeringsinspanningen. Zij hebben daartoe in een beperkt aantal voordeel- en nadeelgemeenten het beleid en de uitvoeringspraktijk gedetailleerd in kaart gebracht. Deze contra-expertise heeft betrekking op het verklaringsdeel van het onderzoek. De contra-expertise behelst voornamelijk een plausibiliteittoets op de gehanteerde methode en de gemaakte analyse en uitkomsten door APE. De door ons te beantwoorden centrale onderzoeksvraag van het Ministerie van SZW luidt:

Worden de conclusies van het onderzoek gedragen door het beschikbare materiaal en de daarop gepleegde analyse?

Onze algemene conclusie – en daarmee het antwoord op de centrale onderzoeksvraag is dat de gehanteerde methodiek geschikt is voor de analyse van de verzamelde en gebruikte data. Tevens is gebleken dat de gebruikte data kwalitatief goed is. De conclusies van het onderzoek van APE – met inbegrip van de kanttekeningen die APE hierbij maakt – worden gedragen door het beschikbare materiaal en de daarop gepleegde analyse. Wij zijn van mening dat APE haar onderzoeksresultaten in het juiste perspectief plaatst door de conclusie:

Met alle beperkingen van het onderzoek achten wij de gevonden verbanden sterk genoeg voor de conclusie dat gemeenten onderling duidelijk verschillen in hun beleids- en uitvoeringsinspanningen en dat deze verschillen zeer waarschijnlijk mede bepalend zijn voor de richting en de omvang van de herverdeeleffecten van het objectief verdeelmodel.

Onze algemene conclusie is gebaseerd op de deelconclusies die volgen uit de analyses die wij hebben verricht op een aantal aspecten van het onderzoek van APE, te weten:

- de selectie van de te analyseren gemeenten;
- de kwaliteit van de vragenlijst;
- de volledigheid en eenduidigheid van de scorekaart;
- de hardheid van de uitkomsten.

Hieronder volgen de belangrijkste conclusies van onze contra-expertise ten aanzien van deze aspecten van het onderzoek van APE.

De selectie van de te analyseren gemeenten

De spreiding van de geselecteerde voordeel- en nadeelgemeenten zijn van dezelfde orde van grootte. Dit komt de te verrichten analyse ten goede aangezien beide groepen worden gekenmerkt door voldoende - en min of meer gelijke - variatie. De non-respons - zeven gemeenten hebben de enquête niet ingevuld - verlaagt het aantal waarnemingen. In de door APE uitgevoerde analyse is het effect hiervan naar verwachting beperkt: de spreiding van de groep gemeenten die niet meedoen valt vrijwel geheel binnen de spreiding van de groep voordeelgemeenten. Hierdoor gaat weinig variatie verloren door non-respons.

De kleine steekproef en de non-respons bemoeilijken de kwantitatieve analyse: een kwantitatieve analyse van de verschillen is met name lastig vanwege de kleine controlegroep van zes gemeenten. Dit maakt de (kwantitatieve) verschillenanalyse lastig uit te voeren, aangezien voor statistische toetsen een groot aantal waarnemingen wenselijk is.

De kwaliteit van de vragenlijst

De vragenlijst is behoorlijk compleet en sterk kwantitatief van aard. Onze conclusie is dat de kwaliteit van de vragenlijst over het algemeen goed is, maar dat deze op sommige punten beter had kunnen zijn. Verbeterpunten zijn helderdere definities, meer toelichting, een betere volgorde en aanvullende, meer kwalitatieve vragen over de inzet van instrumenten zoals kinderopvang en scholing. Hierbij merken wij op dat deze aanvullende vragen wenselijk zijn, maar niet noodzakelijk.

APE heeft in de verschillenanalyse hoofdzakelijk de vragen gebruikt die wel duidelijk en goed zijn ingevuld. De minder goed geformuleerde vragen hebben derhalve in directe zin derhalve weinig tot geen invloed op de uitkomst van de analyse die APE heeft uitgevoerd. Was de respons op deze vragen echter hoger geweest, dan was meer informatie beschikbaar geweest voor de analyse.

APE heeft met de individuele gemeenten gesprekken gevoerd. De kwaliteit van de antwoorden - en daarmee de bruikbaarheid van de data - is door deze gesprekken verbeterd. De non-respons is verlaagd, en door bijstelling is de kwaliteit van de antwoorden verbeterd.

De volledigheid en eenduidigheid van de scorekaart

In het algemeen kan gesteld worden dat de door APE ontwikkelde indicatoren een voldoende compleet beeld geven van de beleids- en uitvoeringspraktijk onder de gemeenten.

APE heeft de variabelen zo gerangschikt dat er een logische inhoudelijke samenhang is tussen de vragen en het beleid. Vervolgens zijn de variabelen per categorie gesommeerd en gedeeld door het aantal vragen per categorie. Dit geeft dan de indicatoren. Tenslotte zijn de scores op de verschillende indicatoren van voordeel- en nadeelgemeenten met elkaar vergeleken.

Deze door APE gehanteerde methodiek sluit goed aan bij het onderliggende materiaal, en maakt effecten inzichtelijk. Wel kunnen de verschillen overbelicht worden. Zonder rangschikking is er geen significante correlatie tussen de vragen in de enquête en de herverdeel-effecten.

De indruk kan worden gewekt dat de rangschikking primair heeft plaatsgevonden op statistische gronden en niet op inhoudelijke gronden. De rangschikking blijkt echter wel plaats te hebben gevonden op inhoudelijke gronden. Op twee variabelen na is de rangschikking inhoudelijk goed verklaarbaar.

Bij het creëren van de indicatoren zijn een aantal mogelijke valkuilen. Zo kan er sprake zijn van 'Cherry picking', dat wil zeggen het kiezen van variabelen die 'het goed doen'. Wij zijn van mening dat APE niet aan 'cherry picking' heeft gedaan. Ook vinden wij dat APE in het algemeen goed is omgesprongen met de item non-respons. Zij hebben met name de variabelen gebruikt die in het algemeen goed zijn ingevuld (een hoge 'n').

Gegeven de omvang van de steekproef en respons/non-respons, is de door APE gekozen aanpak zeer geschikt voor deze analyse. Zij maken gebruik van de juiste en best passende techniek en gebruiken in het algemeen de juiste (goed beantwoorde) vragen om de indicatoren te creëren. Bij de vragen die APE heeft gebundeld tot indicatoren hebben wij een tweetal opmerken. Voor een beperkt aantal vragen hebben wij opmerkingen over de formulering van de vragen en bij een tweetal vragen hebben wij kanttekening over de richting van de rangschikking. Aanvullend onderzoek heeft uitgewezen dat zonder die twee variabelen de uitkomsten niet wijzigen. APE schrijft in haar samenvatting:

Deze(..beleids..) indicatoren blijken duidelijk samen te hangen met de herverdeeleffecten van het objectief verdeelmodel. De nadeelgemeenten scoren gemiddeld lager dan de voordeelgemeenten. Bovendien blijken de indicatoren tamelijk sterk te correleren met de herverdeeleffecten: hoe hoger de score op de beleids- en uitvoeringsindicatoren, des te gunstiger het herverdeeleffect.

Wij zijn het eens met de conclusie de indicatoren tamelijk sterk correleren met de herverdeeleffecten. Doordat de gemiddelde scores van de indicatoren voor voor- en nadeelgemeenten scores verschillen (de score loopt van 1 tot 17) kan worden vastgesteld dat de clustering van scores consistent verschillend zijn voor de achterliggende variabelen. De variabelen versterken elkaar dus. De verschillen echter tussen de ingevulde antwoorden van voor- en nadeel gemeenten kunnen relatief dicht bij elkaar liggen. De verschillenanalyse laat duidelijk zien dat er verschillen zijn in beleid tussen voor- en nadeelgemeenten maar de vraag blijft hoe groot de verschillen daadwerkelijk zijn.

Bijlage A Bundeling en rangschikking variabelen

De zes indicatoren zijn opgebouwd uit meerdere vragen. Tenzij anders vermeld geldt dat de variabelen van laag naar hoog (1-17) zijn gerangschikt. Dit wordt aangegeven met [↑]. De variabelen die wel van hoog naar laag (17..1) zijn gerangschikt worden aangegeven met [↓].

De indicator *Inrichting* bundelt de volgende kenmerken:

- [↑] de omvang van de dienst gerelateerd aan het cliëntenbestand;
- [↑] het aantal medewerkers met direct cliëntencontact (aantal fte consultants) gerelateerd aan het cliëntenbestand;
- [↑] de groei van de dienst;
- [↑] het takenpakket van de consultants (score loopt van gespecialiseerd - in rechtmatigheid of activering - naar *all round*).

De indicator *Claimbeoordeling/poortwachter* beoogt de kwaliteit van het claimbeoordelingsproces en de poortwachtersfunctie te meten. De indicator bevat de volgende kenmerken:

- [↑] percentage aanvragen die binnen twee weken worden afgehandeld;
- [↑] percentage aanvragen die binnen vier weken worden afgehandeld;
- [↑] het gemiddeld aantal minuten voor de afwikkeling van een aanvraag;
- [↑] het aantal aanvragen gerelateerd aan het cliëntenbestand;
- [↓] het aantal bezwaren tegen beschikkingen Abw levensonderhoud van de dienst gerelateerd aan het aantal aanvragen
- [↓] het aantal gegronde bezwaren gerelateerd aan het aantal aanvragen;
- [↑] het aandeel consultants in het totale personeelsbestand;
- [↑] het aantal items in de ServiceNiveauOvereenkomst met het CWI.

De indicator *Fraudebeleid* meet de inspanningen van de dienst ter voorkoming en opsporing van fraude. De indicator is samengesteld uit de volgende kenmerken:

- [↑] opgeboekte fraude als percentage van de totale opboekingen;
- [↑] aantal fraudegevallen gerelateerd aan het cliëntenbestand;
- [↓] aantal fraudegevallen gerelateerd aan het aantal fraudeonderzoeken;
- [↑] het gemiddeld aantal minuten voor een heronderzoek;
- [↑] het aantal tijdig uitgevoerde heronderzoeken gerelateerd aan het cliëntenbestand.

De indicator *Debiteurenbeheer* bevat de volgende financiële kengetallen:

- [↑] het saldo terugvorderingen gerelateerd aan het cliëntenbestand;
- [↑] ontvangsten terugvorderingen gerelateerd aan het saldo terugvorderingen;
- [↑] ontvangsten terugvorderingen gerelateerd aan het [↑]cliëntenbestand;
- [↑] opgeboekte terugvorderingen gerelateerd aan het cliëntenbestand;
- [↑] het uitstaande saldo verhaal gerelateerd aan het cliëntenbestand;
- [↑] ontvangsten verhaal gerelateerd aan het saldo verhaal;
- [↑] ontvangsten verhaal gerelateerd aan het cliëntenbestand;
- [↑] opgeboekte verhaal gerelateerd aan het cliëntenbestand;
- [↓] aantal voorschotten gerelateerd aan het cliëntenbestand.

De indicator *Activering* beoogt de reïntegratieinspanningen van de gemeenten te meten. De indicator is een combinatie van de scores op de volgende deelkenmerken:

- [↑] de totale kosten van activeringstrajecten gerelateerd aan het cliëntenbestand;

- [↑] het aantal plaatsingen in reguliere arbeid als percentage van het totale aantal plaatsingen;
- [↑] het aantal beëindigde trajecten gerelateerd aan het cliëntenbestand;
- [↓] aantal ontheffingen van de arbeidsplicht gerelateerd aan het cliëntenbestand;
- [↑] bij aanvraag direct vervolgspraak over activering (nee = 0, ja = 1).

De indicator *Werksfeer* bundelt de scores op de kenmerken

- [↓] personeelsverloop gerelateerd aan omvang van de dienst;
- [↓] percentage ziekteverzuim.

Bijlage B Opmerkingen vragenlijst APE

Hieronder is de vragenlijst van APE opgenomen aangepast met onze opmerkingen. Opmerkingen zijn cursief weergegeven. Indien er niets cursief staat bij een vraag hebben wij geen opmerking bij die vraag.

Dit is de begeleidende brief van APE bij de vragenlijst.

L.S.

Wij hebben ernaar gestreefd de vragenlijst zo kort mogelijk te houden en - waar mogelijk - de vragen te laten aansluiten op de gegevens uitvraag door het CBS en op de vragenlijst van de Abw-benchmark waarin enkele van de geselecteerde gemeenten participeren.

Wij realiseren ons dat u een deel van de gegevens reeds aan het CBS ter beschikking heeft gesteld. Het is echter voor ons vanwege privacyredenen niet mogelijk om deze gegevens per gemeente bij het CBS op te vragen. Daarom vragen wij u de gegevens met behulp van de CBS Abw-statistiek en de CBS Fraudestatistiek (nogmaals) in te vullen. Misschien participeerde uw dienst in 2003 in de Abw-benchmark, u kunt dan bij een deel van de vragen uw antwoord van de benchmark overnemen. (Zie voor de vragenlijst van de Abw-benchmark: <http://www.abwbenchmark.nl/abw/vragenlijsten>).

Wij vragen u naar de gegevens van 2002. Indien u de gevraagde gegevens niet uit uw registratie kunt halen, vragen wij u een zo goed mogelijke schatting te geven. Bij elke vraag is ruimte voor een toelichting op de door u verstrekte gegevens. Bij de meeste vragen verzoeken wij u een globale schatting te geven van de situatie in 2003.

Het invullen van de web-enquête kunt u helaas niet onderbreken. Wij raden u aan de gevraagde informatie eerst te verzamelen en vervolgens in één sessie in te voeren. Als u het invullen onderbreekt gaat de reeds ingevoerde informatie niet verloren, maar u krijgt de ingevoerde informatie niet meer te zien bij de volgende sessie. Mocht u de sessie onderbreken zou u dan opnieuw uw gemeente willen invullen? Vervolgens kunt u verder gaan met de vraag waar u gebleven bent.

Als u vragen heeft over de invulling, de gehanteerde definities of omschrijvingen aarzel dan niet om contact op te nemen. Wij zijn vanaf 5 januari via e-mail (K.Visscher@ape.nl) of telefonisch (070 - 311 48 55) bereikbaar om eventuele onduidelijkheden te verhelderen.

1. Personeel	Hoe is dit in 2003?
<p>1.1) Welke van de onderstaande onderdelen behoren in 2002 tot het takenpakket van uw gemeentelijk sociale dienst?</p> <p>☐ Abw</p> <p>☐ bijzondere bijstand</p> <p>☐ Bbz/Bob</p> <p>☐ IOAW/IOAZ</p> <p>☐ minimabeleid</p> <p>☐ nieuwkomers</p> <p>☐ WIK</p> <p>☐ WVG</p> <p>☐ Kredietbank</p> <p>☐ overig, namelijk ...</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>
<p>1.2) Hoeveel personeelsleden (in fte) telt uw gehele sociale dienst in 2002 (exclusief externe inhuur, inclusief het personeel dat met verlof is vanwege ziekte, zwangerschap en bevalling of andere redenen)? (Abwbenchmark, vraag 4.10)</p> <p>NB. Het gaat om de gemiddelde omvang van het personeelsbestand. Een personeelslid dat bijvoorbeeld de helft van het jaar in dienst is geweest, telt u voor 0,5 fte mee.</p> <p>... fte</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>
<p>1.3) Met welk aantal productieve uren per fte rekent uw dienst in 2002?</p> <p>... uren per fte</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>
<p>1.4) Welke functies of functiegroepen onderscheidt uw dienst in 2002?</p> <p>Bijvoorbeeld: consultants, (financiële en uitkerings-) administratie, beleidsmedewerkers, medewerkers bezwaar en beroep, medewerkers debiteurenbeheer, directeur, enz.)</p> <p>NB. In de volgende vragen, vragen wij u per functie of functiegroep naar het aantal fte, het bruto uurtarief en het netto uurtarief.</p> <p>...</p> <p>...</p> <p>(totaal 10 categorieën)</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>

<p>1.5) Hoeveel personeelsleden (in fte) telt elk van de door u onderscheiden functiecategorieën in 2002?</p> <p>... fte ... fte (totaal 10 categorieën)</p> <p><u>Toelichting ontbreekt: wordt gevraagd naar het aantal fte's per 1 januari, 31 december of het gemiddelde aantal over 2002. Wat betreft gemiddelden kan het vrij lastig zijn om de fte's te berekenen.</u> <u>Laag respons.</u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>
<p>1.6) Welk bruto uurtarief hanteert uw dienst in 2002 voor elke van de door u onderscheiden functiecategorieën?</p> <p>NB. Het bruto uurtarief omvat zowel de directe kosten van uw dienst als de indirecte (concern)kosten.</p> <p>... euro ... euro (totaal 10 categorieën)</p> <p><u>Toelichting ontbreekt: de vraag is of de term bruto uurtarief een eenduidige definitie is.</u> <u>Laag respons.</u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>
<p>1.7) Welk netto uurtarief hanteert uw dienst in 2002 voor elke van de door u onderscheiden functiecategorieën?</p> <p>NB. Het netto uurtarief omvat alleen de directe kosten van uw dienst.</p> <p>... euro ... euro (totaal 10 categorieën)</p> <p><u>Toelichting ontbreekt: de vraag is of de term netto uurtarief een eenduidige definitie is.</u> <u>Laag respons nadeelgemeenten.</u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>

<p>1.8) Hoeveel fte's kunnen binnen uw dienst in 2002 toegerekend worden aan de onderstaande salarisschalen?</p> <p>... fte schaal 4 ... fte schaal 5 ... fte schaal 6 ... fte schaal 7 ... fte schaal 8 ... fte schaal 9 ... fte schaal 10 ... fte schaal 11 ... fte schaal 12</p> <p><u>Toelichting ontbreekt: wordt gevraagd naar het aantal fte's per 1 januari, 31 december of het gemiddelde aantal over 2002. Wat betreft gemiddelden kan het vrij lastig zijn om de fte's te berekenen.</u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>
<p>1.9) Wat is in 2002 het opleidingsniveau van de medewerkers van uw gehele sociale dienst? (Abwbenchmark, vraag 6.1).</p> <p>... personen MBO ... personen HBO/universitair</p> <p><u>Het is de vraag of deze gegevens gemakkelijk uit de administratie te halen zijn. Laag respons nadeelgemeenten.</u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>
<p>1.10) Wat is in 2002 de leeftijd van de medewerkers van uw gehele sociale dienst? (Abwbenchmark, vraag 6.2)</p> <p>... personen jonger dan 35 jaar ... personen 35 tot 44 jaar ... personen 45 tot 55 jaar ... personen ouder dan 55 jaar</p> <p><u>Het is de vraag of dit eenvoudig uit de administratie te halen is. Tevens is sprake van een slordige formulering: antwoord en vraag sluiten niet op elkaar aan.</u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>
<p>1.11) Wat is in 2002 het personeelverloop binnen uw dienst (exclusief externe inhuur)?</p> <p>... personen zijn in 2002 in dienst getreden ... personen hebben in 2002 de dienst verlaten</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>

1.12) Wat is in 2002 het ziekteverzuimpercentage van uw dienst (inclusief langdurig verzuim, exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof)? ... %	0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...
1.13) Hoeveel medewerkers van uw dienst zijn in 2002 in de WAO terechtgekomen? ... medewerkers	0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...
<i><u>Wat is de relevantie voor de verschillenanalyse?</u></i> <i><u>Laag respons nadeelgemeenten.</u></i>	

2. Werkverdeling	Hoe is dit in 2003?
2.1) Bij sommige diensten zijn sommige consultants gespecialiseerd in rechtmatigheid en anderen in activering. Bij andere diensten doen alle consultants zowel rechtmatigheid als activering. Hoe is in 2002 deze werkverdeling bij uw dienst? 0 sommige consultants zijn gespecialiseerd in activering 0 sommige consultants zijn gespecialiseerd in rechtmatigheid 0 de meeste consultants doen zowel rechtmatigheid als activering 0 beiden: sommige consultants zijn gespecialiseerd anderen doen zowel rechtmatigheid als activering <i><u>Deze vraag is moeilijk leesbaar door de formulering van in te vullen antwoorden.</u></i>	0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...
2.2) Werkt uw dienst in 2002 met een werkverdelingsysteem waarbij: 0 elke cliënt in beginsel een vast contactpersoon heeft 0 elke cliënt een vast contactpersoon heeft die in beginsel naar verloop van tijd rouleert 0 de cliëntcontacten worden onderhouden door een klein team van consultants 0 anders, namelijk ... <i><u>Deze vraag is moeilijk leesbaar door de formulering van de vraag.</u></i>	0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...

<p>2.3) Werkt uw dienst in 2002 met een productbegroting?</p> <p>0 ja</p> <p>0 nee</p> <p><u>Definitie van productbegroting ontbreekt.</u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>
<p>JA: 2.4) Hoeveel tijd besteden uw consultants Abw in 2002 gemiddeld aan de volgende standaard producten?</p> <p>Aanvraag Abw levensonderhoud: ... minuten</p> <p>Heronderzoek rechtmatigheid: ... minuten</p> <p><u>Een toelichting ontbreekt waaruit blijkt welke werkzaamheden nu precies meegenomen moeten worden in de berekening van de bestede tijd.</u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>
<p>NEE: 2.4) Kunt u een schatting maken van de tijd die uw consultants Abw in 2002 gemiddeld besteden aan de volgende producten?</p> <p>Aanvraag Abw levensonderhoud: ... minuten</p> <p>Heronderzoek rechtmatigheid: ... minuten</p> <p><u>idem. zie boven.</u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>
<p>2.5) Kunt u een inschatting maken hoeveel minuten hiervan administratie betreft?</p> <p>Aanvraag levensonderhoud: ... minuten administratie</p> <p>Heronderzoek rechtmatigheid: ... minuten administratie</p> <p><u>Laag respons nadeelgemeenten.</u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>

3. Planning, control en kwaliteitsbeheer	Hoe is dit in 2003?
3.1) Heeft uw dienst in 2002 in een SNO aanvullende afspraken met het CWI? ☐ ja, sinds ... ☐ nee JA 3.1a) Op hoeveel items hebben deze afspraken betrekking? ... items <u>Toelichting ontbreekt wat verstaan wordt onder de term 'items'.</u> <u>Laag respons nadeelgemeenten.</u>	☐ ongeveer hetzelfde ☐ anders, namelijk ...
3.2) Wat is in 2002 de frequentie van uw interne managementrapportages? ☐ eens per week ☐ eens per twee weken ☐ eens per maand ☐ eens per kwartaal ☐ eens per half jaar	☐ ongeveer hetzelfde ☐ anders, namelijk ...
3.3) Gebruikt uw dienst in 2002 deze rapportages bij de aansturing van uw consulenten? ☐ ja, sinds ... ☐ nee	☐ ongeveer hetzelfde ☐ anders, namelijk ...
3.4) Levert uw managementinformatiesysteem in 2002 systematische mogelijkheden voor sturing op kwaliteit? ☐ ja, sinds ... ☐ nee	☐ ongeveer hetzelfde ☐ anders, namelijk ...
3.5) Heeft uw dienst in 2002 ISO certificering? ☐ ja sinds, .. (gaarne jaartal invullen) ☐ aangevraagd ☐ nee	☐ ongeveer hetzelfde ☐ anders, namelijk ...
3.6) Maakt uw dienst in 2002 gebruik van een geautomatiseerd cliëntenvolgsysteem, zoals bijvoorbeeld Inwin of CVCS? ☐ ja, sinds ... ☐ nee	☐ ongeveer hetzelfde ☐ anders, namelijk ...
Van welk cliëntenvolgsysteem maakt u gebruik? ...	

4. Aanvragen levensonderhoud	Hoe is dit in 2003?
<p>4.1) Wat is in 2002 het aantal aanvragen Abw levensonderhoud? (Abwbenchmark, vraag 1.7)</p> <p>NB. Onder aanvraag Abw levensonderhoud verstaan we elke ingediende aanvraag levensonderhoud voor een volledige of aanvullende uitkering Abw. Een aanvraag Abw levensonderhoud kan zijn ingediend bij het Centrum voor Werk en Inkomen dan wel rechtstreeks bij de gemeente.</p> <p>... aanvragen ingediend</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>
<p>4.2) Hoeveel aanvragen Abw levensonderhoud zijn in 2002 afgewezen? (Abwbenchmark, vraag 1.8)</p> <p>... aanvragen afgewezen</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>
<p>4.3) Hoeveel eerste klantcontacten hebben in 2002 niet tot een aanvraag Abw levensonderhoud geleid?</p> <p>... klantcontacten die niet tot een aanvraag hebben geleid</p> <p><u>Laag respons.</u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>
<p>4.4) Binnen welke termijn heeft uw dienst in 2002 de aanvragen Abw levensonderhoud afgehandeld? (Abwbenchmark, vraag 1.10)</p> <p>NB. De datum op de aanvraag is de aanvraagdatum (systeemdatum). De verzenddatum op de beschikking is de datum beschikking. Doorlooptijd wordt gedefinieerd als het verschil in kalenderdagen van datum aanvraag tot datum beschikking Abw levensonderhoud. Aanvragen die via het CWI zijn ontvangen tellen eveneens mee.</p> <p>... aanvragen afgehandeld binnen 2 weken</p> <p>... aanvragen afgehandeld in 2 tot 4 weken</p> <p>... aanvragen afgehandeld in 4 tot 8 weken</p> <p>... aanvragen afgehandeld in 8 tot 10 weken</p> <p>... aanvragen afgehandeld meer dan 10 weken</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>

<p>4.5) Wat is in 2002 het totaal aan ingediende bezwaarschriften Abw levensonderhoud? (Abwbenchmark, vraag 1.12)</p> <p>NB. Onder bezwaarschrift verstaan we een schriftelijk bezwaar tegen een in de meetperiode afgegeven beschikking Abw levensonderhoud, ongeacht de datum van de aanvraag. Beschikkingen die spontaan (de fout is overduidelijk) worden gecorrigeerd, na een schriftelijke reactie van de cliënt, tellen eveneens mee als bezwaarschrift.</p> <p>... bezwaarschriften ingediend</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>
<p>4.6) Wat is in 2002 het aantal gegronde bezwaarschriften levensonderhoud? (Abwbenchmark, vraag 1.11)</p> <p>... bezwaarschriften gegrond</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>

5. Boeten en maatregelen	Hoe is dit in 2003?
<p>5.1) Wat is in 2002 het aantal opgelegde boeten? (Abwbenchmark, vraag 7.22)</p> <p>NB. Onder boeten verstaan we boeten die door de gemeente zijn opgelegd ingevolge van artikel 14a Abw. Boeten waarbij het bedrag 0 is hoeft u niet mee te tellen.</p> <p>... boeten</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>
<p>5.2) Wat is in 2002 het aantal opgelegde maatregelen? (Abwbenchmark, vraag 8.9)</p> <p>(CBS-statistiek Abw, kenmerk 20)</p> <p>NB. Onder maatregelen verstaan we maatregelen ingevolge van artikel 14 Abw, 1e en 2e lid (de waarschuwingen ex 3e lid artikel 14 blijven buiten beschouwing).</p> <p>... maatregelen</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>

6. Activering	Hoe is dit in 2003?
<p>6.1) Wat is in 2002 het totaal aantal nieuw vastgestelde trajectplannen? (Abwbenchmark, vraag 2.3)</p> <p>NB. Onder een trajectplan verstaan we een plan zoals omschreven in artikel 70 lid 3 en lid 4 van de Abw. Een trajectplan is vastgesteld als het is ondertekend door de cliënt.</p> <p>... trajectplannen</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>
<p>6.2) Maakt uw dienst voor alle cliënten zonder ontheffing van de arbeidsplicht in 2002 direct bij intake een vervolgafspraken voor activering?</p> <p>0 ja, standaard</p> <p>0 nee, niet standaard</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>

<p>6.3) Hoeveel tijd verstrijkt er in 2002 gemiddeld tussen de intake en de start van een activeringstraject?</p> <p>NB. Onder een activeringstraject verstaan we een activiteit of een geplande reeks van activiteiten gericht op het vinden van al dan niet gesubsidieerd werk. Het traject wordt geacht te starten met het ondertekenen van het trajectplan door de cliënt.</p> <p>... weken</p> <p><u>Laag respons voordeelgemeenten.</u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>
<p>6.4) Wat zijn de gemiddelde kosten per in 2002 nieuw vastgesteld activeringstraject?</p> <p>... euro</p> <p><u>De toelichting ontbreekt hoe deze gemiddelde kosten berekend moeten worden.</u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>
<p>6.5) Wat is in 2002 het totaal aantal beëindigde activeringstrajecten? (Abwbenchmark, vraag 2.4)</p> <p>... trajecten beëindigd</p> <p><u>Laag respons nadeelgemeenten.</u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>
<p>6.6) Hoeveel van de in 2002 beëindigde trajecten hebben geleid tot uitstroom naar gesubsidieerde arbeid?</p> <p>... trajecten</p> <p><u>De vraag is of dit altijd geadmineistreerd wordt.</u> <u>Laag respons nadeelgemeenten.</u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>
<p>6.7) Hoeveel van de in 2002 beëindigde trajecten hebben geleid tot uitstroom naar reguliere arbeid?</p> <p>... trajecten</p> <p><u>De vraag is of dit altijd geadmineistreerd wordt.</u> <u>Laag respons nadeelgemeenten.</u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>
<p>6.8) Bij welke partijen koopt uw dienst in 2002 activeringstrajecten in? (Abwbenchmark, vraag 7.14)</p> <p>0 voornamelijk bij aan de gemeente gelieerde instellingen</p> <p>0 voornamelijk bij marktpartijen</p> <p>0 zowel bij aan de gemeente gelieerde instellingen als bij marktpartijen</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>

<p>6.9) Er bestaan verschillen in de taakverdeling tussen de sociale diensten en de reïntegratiebedrijven. Sommige diensten voeren reïntegratie grotendeels in eigen beheer uit en kopen alleen onderdelen van trajecten in. Anderen besteden de trajecten in hun geheel uit aan reïntegratiebedrijven.</p> <p>Hoeveel van de in 2002 nieuw vastgestelde activeringstrajecten voert uw dienst grotendeels in eigen beheer met inkoop van onderdelen uit?</p> <p>☐ ongeveer driekwart of meer</p> <p>☐ ongeveer de helft</p> <p>☐ ongeveer een kwart</p> <p>☐ nauwelijks of geen</p> <p><i><u>Het bevordert de leesbaarheid als deze vraag voor vraag 6.8 geplaatst wordt.</u></i></p>	<p>☐ ongeveer hetzelfde</p> <p>☐ anders, namelijk ...</p>
<p>Hoeveel van de in 2002 nieuw vastgestelde activeringstrajecten heeft uw dienst grotendeels uitbesteed (inclusief regie op instrumenten)?</p> <p>☐ ongeveer driekwart of meer</p> <p>☐ ongeveer de helft</p> <p>☐ ongeveer een kwart</p> <p>☐ nauwelijks of geen</p>	<p>☐ ongeveer hetzelfde</p> <p>☐ anders, namelijk ...</p>
<p>Hoeveel van de in 2002 nieuw vastgestelde activeringstrajecten heeft uw dienst uitbesteed, waarbij uw dienst de regie voert op de inzet van instrumenten?</p> <p>☐ ongeveer driekwart of meer</p> <p>☐ ongeveer de helft</p> <p>☐ ongeveer een kwart</p> <p>☐ nauwelijks of geen</p>	<p>☐ ongeveer hetzelfde</p> <p>☐ anders, namelijk ...</p>
<p>6.10) Ontvangt het reïntegratiebedrijf voor de uitvoering van in 2002 nieuwe vastgestelde activeringstrajecten prestatieafhankelijk vergoedingen?</p> <p>☐ ja, de vergoeding is op basis van no cure no pay</p> <p>☐ ja, de vergoeding is op basis van no cure less pay</p> <p>☐ nee</p>	<p>☐ ongeveer hetzelfde</p> <p>☐ anders, namelijk ...</p>
<p>7. Debiteurenbeheer</p>	<p>Hoe is dit in 2003?</p>

<p>7.1) Wat is in 2002 het aantal voorschotten zoals bedoeld in artikel 74 van de Awb dat is uitgekeerd aan potentiële uitkeringsgerechtigden? (Abwbenchmark, vraag 7.4)</p> <p>NB. Het gaat hier om voorschotten die zijn verleend op aanvragen Abw. Een voorschot kan maximaal voor de duur van 8 weken worden verleend. Voorschotten verstrekt op lopende uitkeringen worden niet als voorschot in de zin van artikel 74 beschouwd.</p> <p>... voorschotten</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>																
<p>7.2) Wat was in 2002 het verloop van de aantallen en bedragen met betrekking tot terugvordering Abw? (Abwbenchmark, vraag 1.23)</p> <p>Voor de beantwoording van deze vraag kunnen de cijfers (aantallen en bedragen) worden overgenomen van het mutatieverslag terugvordering Abw, onderdeel van de Kostenopgave Wet financiering Abw, IOAW en IOAZ (Wfa). Formulierenummer 301 02101 2002 13 Nb. Bedragen die op het formulier zijn gecrediteerd worden met een positieve waarde in de vragenlijst vermeld.</p> <table data-bbox="261 1048 592 1359"> <thead> <tr> <th>Aantal</th> <th>Bedrag</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="2">Terugvorderingen</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Hoofdsom 01/01 code 101</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Opboekingen code 111</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Ontvangsten code 121</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Buiten invordering code 131</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Overige mutaties code 132</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Hoofdsom 31/12 code 141</td> </tr> </tbody> </table>	Aantal	Bedrag	Terugvorderingen		Hoofdsom 01/01 code 101		Opboekingen code 111		Ontvangsten code 121		Buiten invordering code 131		Overige mutaties code 132		Hoofdsom 31/12 code 141		<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>
Aantal	Bedrag																
Terugvorderingen																	
Hoofdsom 01/01 code 101																	
Opboekingen code 111																	
Ontvangsten code 121																	
Buiten invordering code 131																	
Overige mutaties code 132																	
Hoofdsom 31/12 code 141																	

<p>7.3) Wat was in 2002 het verloop van de aantallen en bedragen met betrekking tot verhaal Abw? (abwbenchmark, vraag 1.26)</p> <p>Voor de beantwoording van deze vraag kunnen de cijfers (aantallen en bedragen) worden overgenomen van het mutatieverslag verhaal Abw, onderdeel van de Kostenopgave Wet financiering Abw, IOAW en IOAZ (Wfa). Formulierenummer 301 02101 2002 14 Nb. Bedragen die op het formulier zijn gecrediteerd worden met een positieve waarde in de vragenlijst vermeld.</p> <p>Aantal Bedrag</p> <p>Verhaal</p> <p>Hoofdsom 01/01 code 251</p> <p>Opboekingen code 261</p> <p>Ontvangsten code 271</p> <p>Buiten invordering code 281</p> <p>Overige mutaties code 282</p> <p>Hoofdsom 31/12 code 291</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>
---	---

<p>8. Oneigenlijk gebruik of misbruik</p>	<p>Hoe is dit in 2003?</p>
<p>8.1) Hoeveel gevallen van fraude zijn er in 2002 geconstateerd? (Abwbenchmark, vraag 8.11) (Fraudestatistiek CBS)</p> <p>NB. Het aantal fraudegevallen stellen we gelijk aan het aantal fraudegevallen dat is opgegeven aan het CBS door middel van het formulier dat specifiek is bedoeld voor de registratie van uitkeringsfraude Abw. Dus exclusief bijzondere bijstand, IOAW en IOAZ. Het onderscheid tussen administratiefrechtelijke of strafrechtelijke afgehandelde gevallen is bij de vraag niet van belang.</p> <p>... aantal fraudegevallen</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>
<p>8.2) Wat is in 2002 het totale bedrag aan bij het CBS opgegeven fraude? (Abwbenchmark, vraag 8.12) (Fraudestatistiek CBS, kenmerk 16)</p> <p>... euro fraude</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>
<p>8.3) Hoeveel onderzoeken naar fraude zijn in 2002 ingesteld? (Abwbenchmark, vraag 8.13) (Fraudestatistiek CBS)</p> <p>... onderzoeken</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>

<p>8.4) In hoeveel gevallen heeft uw dienst in 2002 een Abw-uitkering levensonderhoud vanwege niet voldoen aan verplichtingen opgeschort? ... opschortingen</p> <p><u><i>Bij opschortingen in geval van niet voldoen aan verplichtingen hoeft niet altijd sprake te zijn van fraude.</i></u> <u><i>Laag respons.</i></u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>
<p>8.5) Maakt uw dienst in 2002 gebruik van bestandsvergelijking via het Inlichtingenbureau? 0 ja 0 nee</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>
<p>8.6) Zijn er bij uw dienst ultimo 2002 achterstanden bij het verwerken van belastingsignalen? 0 nee 0 ja, namelijk ... weken</p> <p><u><i>Toelichting ontbreekt ter verklaring op welk moment een belastingsignaal weggewerkt is.</i></u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>
<p>8.7) Wat is het aantal verrichtte heronderzoeken 'rechtmatigheid' dat binnen de wettelijke termijn en/of op basis van de termijnen die in het heronderzoeksplan vermeld staan dat in 2002 is uitgevoerd? (Abwbenchmark, vraag 1.16) NB. Voor heronderzoek wordt de omschrijving van artikel 66 lid 4 van de Abw gehanteerd. Het gaat hier om de heronderzoeken rechtmatigheid. Voor de termijnen van heronderzoek wordt de omschrijving gehanteerd van artikel 2 van de RAU 1996. Er is sprake van een tijdig heronderzoek wanneer de periode tussen datum ingang uitkering danwel datum laatst verrichtte heronderzoek overeenkomt met de wettelijke termijn van acht maanden of de termijn genoemd in het heronderzoeksplan. Een heronderzoek is verricht wanneer een hier toe gemandateerd persoon een besluit heeft genomen dan wel een beschikking heeft verstuurd. ... tijdig uitgevoerde heronderzoeken</p> <p><u><i>Zie vraag 8.8.</i></u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>

<p>8.8) Wat is het aantal heronderzoeken 'rechtmatigheid' dat op basis van de wettelijke termijn en/of de termijnen die in het heronderzoeksplan vermeld staan in 2002 had moeten worden uitgevoerd? (Abwbenchmark, vraag 1.18) ... uit te voeren heronderzoeken</p> <p><u>Vraag 8.8 is moeilijk leesbaar; aangegeven moet worden wat het verschil is met vraag 8.7.</u></p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>
--	--

9. Ontheffingen	Hoe is dit in 2003?
<p>9.1) Hoeveel personen hadden per 1-1-2002 ontheffing van de arbeidsverplichting? (Abwbenchmark, vraag 8.10) (CBS-statistiek Abw kenmerk 25)</p> <p>NB. Onder personen wordt verstaan cliënten in de leeftijd van 18 tot 65 jaar die periodieke bijstand ontvangen. Omschrijving ontheffing van de arbeidsplicht conform artikel 107 lid 1,2 en 3 van de Abw.</p> <p>... ontheffingen vanwege medische redenen ... ontheffingen vanwege sociale redenen ... ontheffingen vanwege scholing ... ontheffingen vanwege leeftijd ... ontheffingen vanwege verzorgende taken voor kinderen jonger dan 5 jaar</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>
<p>9.3) Eist uw dienst in 2002 een extern onafhankelijk onderzoek voorafgaand aan de verlening van een ontheffing op medische gronden?</p> <p>0 ja 0 nee</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>
<p>9.4) Eist uw dienst in 2002 een extern onafhankelijk onderzoek voorafgaand aan de verlening van een ontheffing op sociale gronden?</p> <p>0 ja 0 nee</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde 0 anders, namelijk ...</p>

10. Werk voor en door andere gemeenten	Hoe is dit in 2003?
--	---------------------

<p>10.1) Voor welk bedrag heeft uw dienst in 2002 (onderdelen) van primaire werkprocessen uitbesteed aan andere gemeenten?</p> <p>NB. Onder primaire werkprocessen verstaan we: aanvragen Abw, heronderzoeken Abw, debiteurenbeheer Abw, reïntegratie Abw, beëindigingsonderzoek Abw, bestandsbeheer Abw, opsporing van misbruik en oneigenlijk gebruik van Abw-uitkeringen.</p> <p>...euro</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>
<p>10.2) Voor welk bedrag heeft uw dienst in 2002 (onderdelen van) primaire werkprocessen in opdracht van andere gemeenten uitgevoerd?</p> <p>... euro</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>
<p>10.3) Brengt uw dienst in 2002 daarvoor de integrale kostprijs in rekening?</p> <p>0 ja</p> <p>0 nee</p>	<p>0 ongeveer hetzelfde</p> <p>0 anders, namelijk ...</p>